

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 "		
Pe un pătrar de an 40 "		
Cu număr 3 lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Note oficiale.

Nr. 1999 E 1932.

Ministerul Instrucțiunii publice și al Cultelor cu adresa sa Nr. 37.322/1932, pune în vedere Consiliului eparhial, că salariile pe luna Martie a. c. se vor plăti numai persoanelor, cari au achitat impozitul global pe primul trimestru din acest an adevă pe lunile Ianuarie—Martie.

Recipisele de plata impozitului, înbordeerate, vor fi prezentate de Consiliul eparhial la ridicarea salariului pe luna Aprilie a. c.

În consecință dispunem ca până la 15 Aprilie a. c. toată preoțimea noastră să înainteze — prin oficiile protopresbiterale — recipisele despre plata impozitului global pro Ianuarie—Martie a. c.

Cei cari nu se vor conforma îndrumării de mai sus, vor fi omiși din statele de plată.

Dacă sunt persoane, cărora nu li s'au făcut încă impunere pe 1932, acestea vor plăti un aconto din impozit egal cu $\frac{1}{4}$ din cecece au plătit în anul 1931.

Recipisele totalizate pe protopopiate se vor înainta cel mult până la 18 Aprilie a. c. Consiliului eparhial.

Caransebeș, la 19 Martie 1932.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 1934 E 1932.

Unele Oficii parohiale, ca și alte organe subalterne, și-au luat obiceiul de a înainta diferite rapoarte și acte oficiale deadreptul, Consiliului eparhial, încunjurând astfel calea ierarhică oficială.

Cum, în cea mai mare parte, aceste rapoarte și acte oficiale, — după cuprinsul lor,

trebuie să se transpună de aici oficiilor protopresbiterale spre a-și da părerea în cauză, prin cecece se îngreunează rezolvarea lor, — dispunem, ca orice acte oficiale, să se înainteze Consiliului eparhial, numai pe calea ierarhică,

Caransebeș, la 17 Martie 1932.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 1605 E 1932.

Spre orientarea organelor noastre subalterne, se comunică în copie, Deciziunea Consiliului de Miniștri, publicata în „Monitorul Oficial” Nr. 53 din 3 Martie 1932, privitoare la francarea corespondenței oficiale.

„Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri, Nr. 128 din 15 Februarie 1932, se aprobă desființarea și retragerea din circulație a timbrelor speciale ce se aplică pe corespondența oficială internă.

În viitor corespondența oficială a autorităților de stat, se va primi la expediere, fără timbre.

Plicurile, în cari se va expedia această corespondență, vor purta tipărit numele autorității de stat expeditoare, iar pe verso se va aplica sigilul autorității și va fi predată la oficiul de expediere cu condica de transport.

Transportul acestei corespondențe se va plăti de Ministerul de Finanțe printr'o sumă fortetară, înscrisă în bugetul său și stabilită anual de comun acord cu Regia autonomă P. T.

Toate timbrele oficiale, pe care autoritățile le vor mai avea la 16 Martie, vor fi restituite imediat oficiului dela care au fost ridicate.

Corespondența oficială a Instituțiilor cu bugete separate, a Regiilor și Caselor autonome, a județelor și comunelor, se va franca cu

timbre postale curente, procurate contra cost dela oficiile postale*.

Onor. Oficii protopresbiterale și parohiale, se vor conforma întru toate dispozițiilor mai sus arătate, cu observarea că dela datul de 16 Martie începând nu se vor mai învâta „borderouri” de timbrele oficiale.

Caransebeș, la 14 Martie 1932.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Domnul a purtat grijă de poporul Său.*)

Cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu, am plinit și calea anului 1931. Zicem și afirmăm, „cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu”. Fară de puterea sfântă a Domnului, fară de voia Stăpânului nostru și al lumii, înzadar ne-am fi ostenit, plinaire nu o făceam. Pornește mica vietate pe cale necunoscută, dar nu prea departe dela locul de plecare, o strivește piciorul trecătorului și deci înzadar s'a ostenit. Anul cu începutul lui a fost necunoscut lumii și omenilor. Ochiul capului nostru, nu poate vedea mai departe de puterea lui, iar această putere pornită dintr'un izvor așa de mic, nici ea nu este mai mare. Ochiul minții noastre, O! acest ochi, sârmanul de el, cât este el de frământat. Minteă noastră e ca și cărmaciul aruncat în mijlocul valurilor răscolite de furtuna patimilor. Ahea întoarcă cărma spre calea unde cugetă, că e drumul scăpării și apare tulgerător pericolul să-l înghită. Și așa se frământă mintea noastră din zorii zilei până noaptea târziu și nu arareori o ostenesc și vedenii din visuri obositoare. Când am plecat deci pe calea necunoscutului an, puterea noastră cu nimic n'a fost mai mare, decât a acelei vietăți mici micuțe. Și dacă Cronos cel uriaș, nu ne-a strivit și nu ne-a înghițit, a fost, că deasupra noastră, lângă noi, cu noi, totdeauna și în tot locul, a stat veghe Îngerul Domnului cu voia Lui cea sfântă. Oricâte împotriviri s'au ivit în calea noastră, Îngerul Domnului le-a aplecat și într'o parte și în alta, ne-a gătit cale înainte și ne-a ferit de loviturile din spate. Și am străbătut, am răzbit și azi stăm la sfârșitul anului și privim cu multe feluri de simțeminte, înapoi, spre calea umblată. Întristare, jale, revoltă, mânie, pătimă, ironie, răs răutăcios, plăcere, bucurie, puține zâmbete de mulțumiri și rare clipe senine,

acestea și altele pe cari nu le mai putem pătrunde, formează trecutul de care ne nizuim să ne despărțim. Ahea acum, la sfârșit, ne dăm seama, că suntem obosiți. Trupul nostru mult muncit, tremură din toate încheieturile, troznesc în noi oase trudite. Trupul acesta a fost corabia lovită de valuri. Am scăpat...

Și acum, stăm pe stâncă de graniță. Pleoapele ochilor se închid puțin, nu ca să doarmă, ci ca din lăuntru nostru, să rămână veghind sufletul. Schinteia aceasta neadormită, cercetează toată ființa noastră și lucrează tot mereu. Viitorul... Cine l-ar putea pătrunde...? Nimic cunoscut, nimic obicinuit. Întinsul nesfârșit te prerule unde și unde, fără să se poată desuși, dacă acele întreruperi sunt culmi sau prăpăstii, Și ziua cea mai apropiată, e cale foarte îndepărtată. Aceasta singură pare, că e fară sfârșit. E lung drumul și departe calea..., iar sfârșitul...? Minteă nu poate răspunde. Îngrijorarea pune stăpânire pe călător. Nourii grei ce s'au ridicat din depărtare, plutesc plumburiu deasupra omului și umbra lor trece tot mai înainte. Sufletul nostru simte greutatea și de aceia veghează, de aceia cercetează. Caută scăpare și pentru viitor. Un an care a trecut și toți anii din timpul din urmă, prea mult au zbuclumiat omul. Atâtea înnoiri, atâtea întâmplări. Răul nesățios, a iscodit nenumărate doriri. De pe urma lor, am suferit atâtea. Oarecând, doririle acestea, te mai întrerupeau și lacunele născute în țesătura lor, erau clipele de mulțumire, cari aduceau odihna trupească și sufletească. Dela o vreme încoace, pare, că țesătura doririlor pătimate, se desăvârșesc în pânza care se îndeasă și se strânge tot mai tare împrejurul ființei noastre. Anul de care ne despărțim, pare, că a avut intențiunea să prefacă pânza în obezi cu nizuiți de coplesire. Stând pe culmea sfârșitului și privind în urma noastră, pe calea ce am parcurs-o, vedem cum în pâcla suferințelor, a rămas zbatându-se atâtea și atâtea ființe, organizații și alte creațiuni ale minții omenești. Minteă, acest ceva, ce ar trebui să fie dreapta cumpănă a vieții omenești, începe a nu mai fi stăpână nici pe sine. Va putea ea să stăpânească firile? Jertfele chibzuelii ei, sunt și anul acesta, nenumărate și nesocotite și se întind resfirate ca și jertfele unui atac neașteptat. care surprinde oastea în câmpia regrupărilor. Cei cari am scăpat, scăpat-am oare din înțelepciunea și din puterea noastră? Oboseala, care ne sfârșea încă prin mădulări, ne îndeamnă să recunoaștem, că mântuirea nu s'a făcut prin noi. În clipe grele, cătră cine ne-am întors? Așternutul nostru cu lacrimi udându-l, cine ne-a mângăiat?

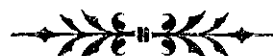
*) Extragem aceste frumoase cuvinte de învățătură creștinească, din Raportul general al Prea On. protopresbiter Ioan Geția, despre viața bisericească din protopresbiteratul Buziașului, pe anul 1931.

Îngenunchiați de răutăți și de suferinți, cine ne-a ridicat? Cu cine ne-am întărit? Cătră cine am privit atunci, când nimeni nu ne mai lua în socoteală? La cine am cerut, când nimeni nu a voit să ne audă? Cine a rămas lângă noi, când toți au trecut pe alături durerilor noastre? Cine a întins braț ocrotitor peste capul nostru, când năcazurile căutau să ne izbească de moarte. Și câte întrebări nu am mai putea pune și e bine să ni-le punem, cât mai multe la număr, răspunsul este unul singur. Domnul, blând, bun, iertător, milostiv, ocrotitor, învățator, luminător, mângăitor și dătător de putere, totdeauna lângă noi. Când L-am chemat, nici când nu a întârziat. Când ne-am rugat, totdeauna ne-a ascultat. Când am cerut ne-a dat din belșug. Când am oftat, totdeauna ne-a alinat. Singură făptura, s'a dovedit slabă și neputincioasă în fața greutăților ce se impun. Dovada acestei slăbiciuni și neputințe este tocmai mulțimea celor căzuți și celor striviți de roata vremii. După concepția noastră lumească, s'au ridicat și în anul acesta o mulțime de capacități, din frământătura cărora, au răsunit și mai multe gânduri, planuri și idei. Pe aripile științei de azi, toate acestea au înconjurat pământul în câteva ore, ba chiar și numai clipe. Care din acele a fost în stare să se mențină? De am voi acum să le rezumăm am afla, că ne este cu neputință, atât sunt de multe. Și cu toate că au răsărit în anul acesta, creațiunile acestor, apar la finea anului învechite, dacă nu chiar stinse. Când răsar, aruncă flacăra în sus, ca apoi să nu rămână decât cenușa din ele. Oameni înțelepți, tind să formuleze noi principii de viață a neamurilor între olaltă. Se consumă energii în felurite forme, fără să se fi făcut un pas spre frățietate, ba pare că se naște nouă prăpastie. Ca creștini și ca fiii unui neam, născut în brațele învățăturilor Domnului nostru Iisus Christos, noi, cei dintâiu trebuie să recunoaștem, că toate nizuințele și toate zbuciumările de cari am avut și noi parte în anul Domnului 1931, sau pe cari le-am urmărit numai din scris, dacă ele n'au purtat în sine pecetea Darului Domnului nostru Iisus Christos, sunt trecătoare și neajutătoare. Oricâte numiri se vor da acelor nizuiri omenești, toate se vor uita. Un singur nume este puternic, un singur nume este mare, un singur nume face minuni: Iisus Christos. Așa ni-se spune la faptele Apostolilor cap. 4, v. 12: „Și nu este întru alt, întru nimic mântuire, pentrucă nici nume este altul sub cer, dat întru oameni, întru care trebuie să ne mântuim noi“.

Cu numele Domnului, s'au însemnat moșii și strămoșii noștri, cu acest nume au crescut, cu acest Nume au trăit prin vitregia atâtor veacuri. Numele cel sfânt al Lui, a fost cântecul de laudă în bucurii și în dureri. Acest Nume a fost binecuvântător în pace și tot acest Nume a fost dătător de biruință în războaie. Numele acesta a fost pururea cu noi, — chiar din trecut cel mai îndepărtat, — până când nimeni nu s'a întors dela Dănsul. Chivotul în care s'a păstrat acest sfânt Nume, în neamul nostru, a fost sfânta Biserică ortodoxă-română. Biserica aceasta sfântă, a stat pururea în mijlocul fiilor, rugându-se și binecuvântând în Numele cel Mare. Dacă au fost vremuri, ani, sau puțini sau mulți, vreodată în trecut, în cari au suferit înaintașii și am suferit vreodată, noi, fie în anul acesta sau în alți ani, cauza a fost, că am pierdut din minte Numele cel sfânt. Din clipa în care am revenit, n'a lipsit dela noi binefacerea țării Lui.

Am suferit în trecut și în anul acesta? Să ne cercetăm și aflându-ne pe noi înșine vinovați, să ne întoarcem, cerșind iertarea fiului rădăcit și unii pe alții și toată viața noastră lui Christos Dumnezeu să o dăm. Să ne redăm pe noi, unuia Domnului nostru Iisus Christos, cu tot sufletul și cu tot cugetul nostru. Să ne aruncăm cu totul și fără fățarnicie la sfintele Picioare pironite pe lemn ca, de acolo, să ne ridice sfintele Brațe deschise pentru noi. Să ne tânguim și să ne călin și ca pre Împăratul tuturor să-L primim, pre cel nevăzut, încunjurat de cetele îngerești. Căci așa va veni odată să ne ceară socoteala sufletului și a trupului nostru. Aceasta este chemarea sfintei noastre Biserici dreptmăritoare. Glasul ei a fost ascultat de toată mărirea Neamului Românesc, dela naștere și până în clipa, când a sunat ceasul în care am văzut realizarea unui vis, de dorul căruia ne-au murit și moșii și părinții, cum zice poetul. Orîdecâteori a vestit Sfânta noastră Biserică, solia, ca toți și toate lui Christos să le dăm, întreg pământul românesc și-a plecat capul cu umilință, închinându-se și dându-se pe sine, fără nici o rezervă, sfântului și Domnului nostru. În clipa aceea, Domnului s'au dat toate: viață și orice avere. Că Domnul a purtat grijă de poporul său, dovada cea mai tare este: ființarea noastră de azi. Am avut un Nume, căruia ne-am închinat. Nume care a fost mântuirea noastră. Numai cu acest Nume, vom trăi și mai departe.

La trecutul diecezei Caransebeşului.

De: **Dr. Ştefan Pop**

(Continuare)

Acum la finea capitului, despre Daniil Panoneanul, traducătorul Pravilei-mari, pentru lămurirea deplină, se vedem cum concepe, cum legiuieşte, orică cum tâlcueşte şi veşniceşte, (se nu zicem *vestejeşte*) preceptorul şi colaboratorul său iscusitul dascăl Ligaridi sinodul dela Florenţa!?

„Săborul a opta“.

Săborul al optulea dela Florenţa făcându-se-au în anii 1430⁴⁰⁾ dela naşterea lui Xristos, în luna Iulie 6 într'o zi luna, întru împărăţia Kyr Ioan Paleologul, patriarhind Kyr Iosif, carele se pristăvi acolo la Florenţa, după risipirea săborului, şi urgia a lui Dumnezeu muri nepricestit Dumnezeştilor taini, pentru căci au iscălit nişte lucruri la acel săbor rău, ce s'au făcut şi se au împreunat cu Latinii. Insa mai nainte de adunarea săborului ce se făcuse în Țarigrad, slujiră liturgie Archieiei şi clericii pre numer 300 întru marea Biserica a cuvântului lui Dumnezeu Sofia, şi hirotoniră atunci cu voia împăratului, şi pre Patriarchul Kyr Marco efeseanul alesul esarch al săborului, deacia ducându-se cu împăratul făcură doi ani tocma, tot neisprăvind nemica; deacia deacă făcură împreunare, iar Kyr Marco efeseanul stând împotriva nu vru să iscălească, iar fără de dinsul, alţii toţi au voit şi au iscălit; iar aceia ce era în cetatea Țarigradului, clericii şi călugării şi egumenii, nu vrea împreună să slujească, sau să pomenească pre cei ce venia de acolo, ci făcea pre dânşii, ca pe nişte păgâni cât se au amestecat ei cu Latinii, şi mulţi se lasă de preoţie, şi așa se făcu împreunarea, nu împreunare, ci despărţire“.

La glava 395, unde se normează titlaturile celor şase patriarhate, titulatura scaunului Romei e exorbitant de pompos, mai că idololatrie formulată, față de celelalte patriarhate!?

Așa se aude această adresă de tipic: „Preafericitului, și Preasfințitului, și întocma îngerilor: întru Hristos părintele părinților: și stăpân a tote adevăritele Apostolești Biserici, ca niște robii nainte căzind, sărutăm urmele picioarelor Măriei tale putere și domnie⁴¹⁾“.

40) Greșit; a fost în 1437-9, sub papa Eughenie IV. și împărații Ioan al VIII. orient. și Albert II. apusen.

41) Când patriarhii din Constantinopol se împodobiră cu calificativul de „Patriarh Ecumenic“, cel al Romei ținu a licita în minusul posibil; se numea și numesc până azi, începând cu Grigorie cel Mare (†604), „Sluga Slugilor lui Dumnezeu“. Dacă fraza această sună bine și frumos, paralela ei e: hulă, e blasfemie, e sacrilegiu a zice, „Vicariul lui Xristos“!

Din împrejurarea că Pravila cuprinde normativele ce am expus, vor gr. catolicii români să concludă: „Dacă așadar Pravila primește Conciliul Florentin de Ecumenic, cei cari au primit aceasta Pravilă necesarminte trebuie să fie în unire și împărtașire cu Biserica Romană⁴²⁾“.

Ci mai la deal am vezut, cum e a se privi și înțalege înciza cu săborul al optălea; iar privitor de storăitoarea adresă, nimic alta de spus, decât rostul ei și noima ei protocolară! Nimic alta. Protimiă, întâetate de ședere și cinste între cei egali; prezident al colegiului episcopesc și nu stăpânul lui. „Primus inter pares“. Deci nici preste sinod, nici sub sinodul ecumenic, ci în sinod și cu sinodul ecumenic. Nu are „Plena ac suprema potestas“, ci o parte din ele.

N'are „imperium“ și iurisdicție absolută, ci un evant împărțit și limitat de alții. Are da, cum se zice „Primum Honoris“, și ce are, sau că a avut și mai poate avea din iurisdicție, e posibil de creștere, de descreștere și chiar stângere, ca orice act omenesc; de vremece iurisdicția mai mare ce are, e de drept omenesc și e evoluție istorică. „Hanc veniam petimus damusque vicissim“. (Hor.)⁴³⁾.

(Urmează)

42) Dr. Ios. Papp *Szilágyi*. *Enchiridion Juris Eccl. Orientalis Catholicae*. Magovaradini 1880, pag. 62.

43) Terminând capitoul despre episcopul Daniil al Făgărașului și Strehaiei, intenționat nu am atins latura indoeilor mari, privitoare de persoana sa! Din 1902 decând Bunea și lorga l-au scos la suprafață, de repetateori am încercat să stabilesc — tot la fel au încercat și alții — că sunt doi, trei ori chiar patru Daniilii! Apoi, că odată ori în două rânduri a episcopit la Făgăraș; apoi fostau și mitropolit în Alba-Iulia? E unul cu cel dela Strehaia, unul cu pribeagul din Moldova și unul cu Andrei Daniil Panonianul traducătorul Pravilii? Mai verosimil e că e unul și acelaș obraz. Partea mai mare a acelora cari s'au ocupat cu el o cred asta! Am consultat tot ce s'a scris la noi despre ei, ori că s'a menționat undeva de scrisul lui, ori că numai de numele lui Pe lângă cele ce am citat până acum, mai am de a indica: I. *Bianu* și *Nerva Hodoș*. *Bibliografia Veche Românească*. București 1903, tom I, 190—203. Dr. *Diaconovich*. *Enciclopedia Română*. Sibiu 1904, vol. II, 518. Dr. I. G. *Sbiera*. *Miscări Culturale și Literare*. Cernăuți 1897, pag. 129; 136 și 261. Nic. *Dobrescu*. *Ist. Bis. Române*. Vălenii de munte 1912, pag. 19; 20. Eus. *Popovici*, o. c. IV, 444; 375; 366 și 399. Dr. Gh. *Popovici*. *Ist. Românilor Bănățeni*. Logoj 1904, pag. 290. *Idem*. *Uniunea Românilor din Transil. cu Bis. Rom. Catholică*. Logoj 1901 pag. 21. Dr. Ilarion *Pușcar*. *Manual de Ist. Bisericească*. Sibiu 1919, pag. 172; 175 și 179. Dr. Ioan *Rafiu*. *Instituțiunile Drept Bisericesc*. Blaj 1877, pag. 55—6. Andrei de *Șaguna*. *Compend. de Drept Canonic*. Sibiu 1868, pag. 359. Gh. *Adamescu*. *Contribuțiuni la Bibliografia Românească*. București 1928, pag. 24. Dr. Nic. *Popovici*. *Manual de Drept Biser. Ortod. Oriental*. Arad 1925, pag. 67—70. Nicodem *Milaș*. *Dreptul Bisericesc Oriental*. București 1915, pag. 162. Dr. Felician *Bran*. *Dreptul Canonic Oriental*. Logoj 1929, pag. 25; 27. Dr. Victor *Onișor*. *Ist. Dreptului Român*. Cluj 1921, pag. 168—195. Dr. Dim. *Boroianu*. *Dreptul Bisericesc*. Iași 1890, pag. 14. T. *Cipariu*. *Chrestomația*. Blaj 1859, pag. 165, XXIII. *Idem*. *Acte o. c. 239*. *Idem*. *Arhiv pentru Filologie și Istorie*. Blaj 1867, pag. 648. *Idem*. *Principii de Limbă*. Blaj 1866, pag. 110—111. Gh. M. *Ionescu*, o. c. 147—8. Alexandru *Lapedatu*. *Episcopia Strehaiei și Tradiția Scaunului Bănesc de acolo*. București 1906. Dr. Vemâmin *Pocitanu*. *Episcopia Strehaiei*, în rev. „Bis. Ortod. Română“. București 1930, pag. 045—660. Ioan *Bianu*. *Episcopia Strehaiei*. București 1904 pag. 1—14. Ștefan *Meteș*, în rev. „Transilvania“. Sibiu 1929, pag. 22—28.

Din trecutul nostru.

de: **Dr. Dimitrie Cioloca.**

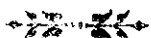
(Continuare)

Și așa Dumnezeu șau luat Darul seu îndăret, Eva au gustat din Pomul cel oprit, și sau Supus îndată la Moarte și la Stricăciune: pentru che așa au rânduit Domnul se smeriască tot Muntele înalt. Vavilonul de Mândrie și de Trufie nici nu se mai cunoștia pre sine, și gândea cu zidirea Turnului celui mare până la Ceriu să se înalță; însă într'o clipă de ochi iau smerit Dumnezeu până la țerână, che au Schimosit limtile lor, și au trăbuit să se opriască de amai zidi. Aman gândea pre Norodul jidovesc deodată sei piarză, și El să se înalță și se fie Mărit la împăratul; iară Domnul iau stătut în potrivă, și în spânzurătorile care au gătit el altuia, singur au fost osândit. Novohodonosor poftea se fie Domn preste tot pământul. Iară Dumnezeu lau schimbă și lau Smerit pre El în hiară, pentru che au rânduit se smeriască tot Muntele înalt.

Decâte ori au văzut lumea cum cășile cele mai înalte au căzut, și bogați cei umflați de Avuție, în nevoe și în sărăcie au venit? Decâte ori sau văzut, și acuma mai în toate zilele vedem, cum cei trufași și măreți, ne având Darul lui Dumnezeu, orbeaște se prăpădesc, și ne simțitori la Suflet, se vatămă, vedem oameni carii multă vreme ar trăit în fapte bune, carii după aceeaia fiind cuprinși de sine, în Adâncul cel mai dedesupt sar prăvilit și întru înfricoșate Păcate ar căzut, noi ne Minunem de aciasta, dar nu e de minunare, pentru che aciasta nu iastă altă de cât forma lui Dumnezeu cu carea ocărmuește lumea, che așa au rânduit Domnul se smerească pre tot Muntele cel înalt.

Pentru aceia iubiților Ascultători, se cercăm toate unghiurile inimii noastre, se vedem ca se nuse afele întrânsa undeva vre-o păgubitoare otravă de Mândrie, checi aciasta de sar afla întru noi, iastă destul de a face netreabnice toate faptele bune anoastre înaintea lui Dumnezeu, și a goni Darul seu dela noi, pentru che Mândria iastă ușa prin Carea toate celelalte răoteși întră în Inima omului. Pilda fariseului de astezi se ne fie noao tuturor spre înfricoșare și cutremurare, checi deacă acesta pe lângă atâtea fapte bune ale Sale care le iușăra la Rugăciune, che Posteaște câtă de doao ori în săptămână, face milostenie dă zăciuală, și după gândul lui omul cel mai drept a fi se ținea; iară numai pentru una făloșia și trufia, așa au fost urgisit și ne îndreptat din Besearică sau dus; dar ce va fi de noi, carii poate fi che în fapte bune nici cât nu ne asămănem cu fariseul, iară în Trufie, dacă nul vom întrece, dar tot asemenia lui sântem. Deci se fugim de trufie, ca de o vrăjmașă a tuturor faptelor bune, și a Darului celui Dumnezeuască și deacum înainte se ne îmbărbătem a ne face Smeriți și aplicați. Checi precum fără de Smerenie, nici o faptă bună, nici Darul lui Dumnezeu și nici fericire nu putem avea; așa împotrivă, prin trânsa toate bunătățile, tot darul lui Dumnezeu, și împărăția Ceriului dela Isus Hristos Domnul nostru vom căpăta.

Amin.

Parlamentele bisericesti.

Rostul și importanța adunărilor noastre eparhiale, era odinioară înafară de orice discuție.

Dânsele erau înadevăr parlamentele bisericesti și ale neamului deodată și ca capul problemelor, figura apărarea ființei neamului pe toate terenele. Oricare Român bun era bine primit și cuvintele lui rostite cu simțire românească erau frenetic aplaudate. Și cine servea cu sufletul îndârjirea noastră națională și mai dădea și vre-o soluție, era imediat cunoscut de masele poporului.

Azi s'ar părea, că aceste parlamente în cari se adună trimișii preoțimei și ai poporului, ar fi căzut pe planul al doilea ce privește cuvintele și hotărârile lor.

Adevărul curat este însă contrar părerilor oamenilor; parlamentele bisericesti, adunările eparhiale, nu au perdut absolut nimic din importanța lor, dincontră, ele sunt și mai necesare pentru viața neamului nostru, fiindcă este mai mare arta de a păstra ce ai câștigat, decât arta de a câștiga ce ai câștigat. Pentru noi, în vâlmașagul curentelor internaționaliste, care nu ne cruță, este de cea mai mare importanță educația sufletească ce o dăm masei largi ale poporului. Educația creștinească și românească, pe cari vom ști-o să o dăm poporului nostru, este piatra unghiulară a tuturor străduințelor noastre pe celelalte terene, oricum s'ar numi ele.

Dacă sufletul poporului nu este așa cum trebuie el să fie, orice cultură materială ar avea, să se ducă la fundul mării.

Din sânul adunărilor noastre eparhiale, trebuie să plece principiile de educație sufletească a poporului nostru cel puțin în liniamente mari.

Pe aceste parlamente bisericesti trebuie să le intereseze fondul sufleteș al poporului nostru, așa cum este el azi. În aceste parlamente trebuie să se dezbătă de oameni destoinici, întrebările, care este atitudinea poporului nostru față de societate și față de stat, care este judecata lui față de stat, care este judecata lui asupra tuturor virtuților și asupra tuturor păcatelor.

Adunările eparhiale prin hotărârile lor, trebuie să răspundă, cum putem încadra într'un cerc mare, munca sufletească a fiecărui creștin ortodox. Cu un cuvânt, cum putem înjgheba unitatea sufletească, cum să o păstrăm și cum să o nutrim.

Cine va vrea să vadă, că adunările noastre eparhiale au o chemare respus de mare în ocărmuirea sufletească a poporului nostru, nu va mai putea spune, că adunările eparhiale și-au perdut importanța lor de odinioară.

Este adevărat, că membrul de odinioară al unei adunări eparhiale avea rol mai ușor, decât îl are membrul ei de azi.

Înainte, dacă î-ți apărai neamul și biserica pe un ton patetic era destul, azi însă, când trebuie să dai soluție de îndrumare sufletească a poporului ortodox creștin, trebuie să asuzi puțin, să studiezi chestiunile și să faci și tu aceea ce spuni, coborându-te în mijlocul poporului.

Celebrul episcop danez Grundvig, pe la mijlocul veacului trecut, a întemeiat renumita lui școală superioară creștină pentru popor și cu o seamă de colaboratori din toate breslele, a mers în mijlocul poporului cu gândul, ca înainte de toate să formeze un popor sănătos la trup și la suflet. Școala lui a dat o cultură generală, necesară fiecărui danez, ca el să poată să-și îndeplinească datoriile lui sfinte față de biserică, școală și alte instituțiuni, cari toate la oaltă servesc ridicarea sufletească și materială.

Poporul nostru de pretutindenea, așteaptă o școală românească și creștină, a cărui local să fie cutare pom umbros de lângă biserica din fiecare sat, și dascălii ei să-i formeze tot ce are mai select ca suflet și cultură, biserica din cutare parte. Din mijlocul adunărilor eparhiale, vor trebui să plece hotărârile bărbătești și energice de a face ceva efectiv pentru ridicarea sufletească a poporului dela sate, în convingerea, că aici stă baza regenerării noastre, sub egida bisericii.

Adunările noastre eparhiale vor fi aceia ce le vor face orizontul larg și dragostea puternică față de popor, a membrilor ei.

Probleme sunt destule, ne trebuie numai oameni cari să le vadă, să le discute și să le soluționeze. Azi să dă o bătălie cruntă între diferitele popoare ale lumii cu toate puterile sufletești. Însușirile sufletești ale unei popor joacă un rol mai mare decât cel mai perfect armament în război.

Grija de a curăți de porniri rele sufletul poporului nostru și de a-i cultiva și a-i pune în aplicare toate pornirile bune, este pentru noi o chestie de viață și de moarte. Și chiar în acest punct sunt chemate să activeze adunările noastre eparhiale, ca Corporațiuni eminentamente cu griji sufletești. Și nu va fi, hotărât, destul, ca membrii ei să facă propuneri, ci va trebui să reia fiecare parte activă din munca reală de a conduce poporul nostru la ogaș bun.

Vremurile de acum și mai mult vremurile viitoare, cer dela neamul nostru o matură judecată și o severă disciplină sufletească și aceste bunuri nu se pot da unui popor decât prin muncă lungă, chibzuită și migăloasă.

Deci să-o facem!

Dr. Șt. Gioroianu protopop ort. rom.

Strica-voiu jitnițele mele și mai mari le voiu zidi!

Gândiri răslețe

de preotul Sinesiu Bistreanu.

(Continuare)

Și de aș fi în realitate omul răutații, aș ride infundat, că acei tovarăși ai mei or rămas cu jitnițele stricate, onestitatea dusă pe gâră și cu datorii enorme.

Îmi amintesc, că vor fi acum vr'o șapte ori opt ani, mă reîntorceam din călătoria avută cu ocazia congresului „Asociației preoțești Andrei Șaguna” și la un restaurant oare care, se apropie de mine un creștin aproape necunoscut mie. Se transformase sau că îl metamorfozase saltul hazardat ce își luaseră un avânt atât de rapid stările de emancipare din țara noastră cea întregită. Era — pe vremea aceea — un plugar dintr'un sat învecinat satului în care preoțisem în tinerețea mea. Și îl m'ai știam în portul său frumos românesc, în opinci și suman alb, cu umblat domol și ținută modestă. Îi mai știam isteț la vorbă, un fel de frunțuș; dar de altfel om onest. Acum mi se înfățișează ochilor o vedenie ca din alte vremuri. Tuns și ras sistem american, ghețe de lac în picioare și ciorapi de mătăasă și cu un cojoc ceruit pe umere; iar o căciulă de astrahan îi împodobește capul. Uitasem! Subsuoară avea o geantă și'n mână dreaptă învârtea un baston cu mânerul de argint. Halal ție, nație!

Și apoi prezentarea aceea ostentativă și sumeață, par'că îmi făcea rău.

Din vorbele lui — rostite într'un limbajiu, pe carele nici cel mai profund etimologist nu l-ar putea descurca —, înțelese-i că omul devenisă matador și omul de încredere al partidului, și fiind un dibaciu corțes la alegeri, îi s'a dat ocazie de învârteli rentabile și spornice.

Nu-i vorba, și pe mine mă agrăia cu ifos, privindu-mă cam disprețuitor, mai ales că era sigur pe punge sa, și pe mine șfîindu-mă de mai'nainte ca un preot modest și la fire și la rost.

Iar, fiind-că o luase pe coarda falșiei, se slobozi la sfat, și îmi descoperi, că — mulțumită vredniciei sale — a făcut rost de parale și de presinte dispune în numerar — vorba lui — de trei milioane lei.

Și îndemnat de misiunea mea, îi zic: „Frum s și meriți laudă; căci asta-i o sumă considerabilă, carea îți îmbie puțința de a-ți asigura și nepoții chiar. Te-aș sfătui ca preot, să te lași de învârtelile astea nesigure. Îvestează banii în pământ și moși, mai depune la bănci sigure, mulțumind lui Dumnezeu că te-a norocit cu o astel de avere”.

„Îți mulțumesc de sfat, taico popo, dar demnitatea îmi împune să merg înainte, pân'ce ajung la suma rotunjoară de zece milioane. Chiar acu stau în tocmeală pentru o turmă berbeci, și la acest târg pun în cumpănă aproape un milion și jumătate.

„Grijește omule să nu strici jitnițele în zădar, și păntania bogatului din evanghelie!”

„Să lăsăm asemănările biblice pe seama celor mai prostuți, că țara noastră are nevoie de oameni — d'alde — ca mine!”

Ne-am despărțit, ficcările bucuos de despărțire; iar acuj e anul de când — prin atingere — mi s'a împărțășit că plugarul milionar și-a tocat și averea părintească, lăsându-și copii în neagră sărăcie.

Par'că mi se șoptește la ureche că: temeiul bunei norociri să-l arăm cât mai adânc, ca să nu rămână ră-mășiță de neghină, că acest fel de soiu nu se potri-

vește cu un teren bogat în ierburi nutritoare și carele s'ar putea folosi fără gunoie.

Deși Mântuitorul ne spune detaliat, cari ar fi mijloacele fericirii temporale, precum și asigurarea iubirii de Dumnezeu.

Și e mult regretabil, căci chiar aceia ce au cunoștință de sfatul Mântuitorului, o seamă bunișoară dintre confrății preoți, or desconsiderat sfatul, și-or uitat de cuvintele divine, că e imposibil a servi la doi stăpâni deodată.

Iar acești onorați confrăți, făceau învățeli de „strica-voiu jîtnițele — încât desmorțeau în noi invidia. Învățelele — probabil — mergeau în contul modestiei și a neglijării misiunii.

Să trimbiță refrenul: „strica-voiu jîtnițele mele și n.ai mari le voiu zidi...!”

Consecința e dezastruoasă, că păcatul lăcomiei a atras după sine ruina materială și morală, și în fine încătușarea în catenele robiei, și nu a libertății atât de fericitoare.

De ar fi cu iertare, dar mult prețios e adevărul, deși nu e rațional a-l exprima adesea.

(Urmează)

† Gherasim Sârbu.

La înmormântarea regretatului fost protopresbiter și profesor la Institutul nostru teologic, *Gherasim Sârbu*, despre moartea căruia am scris la timp, — luând parte și ținând un panegiric în numele foștilor elevi ai defunctului, protopresbiterul militar Colonel *Ilie Serafim*, — ținem să mulțumim Prea Onor. protopresbiter pentru cuvintele pe cari le-a rostit în calitate de fost student al Institutului nostru teologic.

ȘTIRI

Locale.

Duminică în 13 l. c., sfânta liturgie a fost oficiată de părintele *Liviu Cornean* și părintele protodiacon prof. *Ioan David*. Responzoriile liturgice au fost date de „*Corul Catedral*”, condus de Dl prof. *Constantin Vladu*. Înălțător a fost „*Stânt*” cu solo executat de către părintele *Petru Bancea* cu vocea-i puternică de bariton liric. Pricasna „*Spune-mi*” cu vocea-i dulce de tenor, a fost cântată de studentul teolog *Ioan Spăriosu* a. IV. La priceasnă părintele protodiacon prof. *Ioan David* a citit „*Pastorala*” Prea Sfințitului nostru Episcop *Iosif*, care a fost ascultată cu atențiune și viu interes de numeroșii credincioși prezenți.

„*Corul Catedral*”, tot mai bine pregătit, aproape în fiecare Duminică dând responzoriile liturgice, face ca biserica noastră catedrală să fie cercetată de tot mai mulți credincioși

Importanța participării unui bun cor, la oficierea serviciilor divine, este evidentă.

La ora 5 p. m., în sala de festivități a liceului „*Traian Doda*” a avut loc a 5-a conferință din acelea aranjate de despărțământul Caransebeș al „*Astrei*”.

A conferențiat Dl prof. *Traian Topliceanu* dela liceu, despre „*Dimitrie Țichindeal*”.

Dsa, pentru a fixa personalitatea și contribuția lui D. Țichindeal, arată starea culturii naționale românești la sfârșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX. Ideea originii latine a neamului românesc este ideea conducătoare a întregii activități ce trebuie desfășurată de către reprezentanții Școlii Ardelene.

Pentru Români bănațeni, lupta cea mare s'a dat în jurul ideii de desrobire ierarhică a bisericii românești de sub ierarhia sârbească, care urmărea satisfacerea intereselor naționale al neamului sârbesc, favorizat în aceste părți chiar de împărații dela Viena.

Dl. prof. Topliceanu trece apoi la expunerea celor mai interesante momente din activitatea lui Dimitrie Țichindeal punând în relief activitatea desfășurată de el pe terenul culturii naționale ca învățător în Belinț și Beregseu, preot în Becicherecul-mic și profesor catihet al Preparandiei românești din Arad, școală înființată prin stăruințele continui ale Românilor cărturari ai vremii, între cari Țichindeal a avut un loc de frunte.

A fost îndepărtat însă din slujba lui de profesor catihet din cauză că prea a fost român și apoi el, împreună cu Const. Diaconoviciu-Loga, îndemnase pe toți preoții români să semneze memoriul înaintat împăratului, ca la moartea episcopului P. Avacuniovici dela Arad, să fie numit episcop un român.

Nu numai faptele îl arată pe Țichindeal mare român, dar și ceace a rămas scris de la el. Dacă uneori i se aruncă epitetul de plagiator, nu este un motiv de scădere a valorii sale pe teren cultural-național, căci rămâne pentru el sublima încăpățănare de a se jertfi pe sine în folosul neamului său, pe care l-a iubit mult, și prin vorbă și prin scris a arătat acestui neam calea, care duce la o edevărată cultură demnă de strălucita origine romană. De aceea Eminescu i-a zis: „Țichindeal gură de Aur”.

Programul artistic a fost executat de Orchestra liceului și Corul școlii normale.

Legea conversiunii datoriilor agricole. Terminându-se discuția generală a proiectului de lege privind la conversiunea datoriilor agricole, legea va fi încurând votată.

Modificarea legii electorale. Dl. Eduard Mirto, a depus pe biroul Camerei, proiectul de lege pentru modificarea legii electorale, prin care se suprimă prima de 50% pentru lista care a întrunit în alegeri peste 40% din totalitatea voturilor, admitându-se scrutiniul pe județe în mod proporțional și cu adunarea rămășițelor pe țară.

Ieftinirea zahărului. Prin o deciziune ministerială, prețul zahărului a fost redus cu începere dela 15 Martie a. c., astfel că în comunele și municipiile, cari au stație de cale ferată se va vinde zahărul tos cu 29 lei chilogramul și zahărul cubic cu 31 lei. În comunele fără stație de cale ferată sau unde se găsesc stațiuni de cale ferată, dar lipsește un depozit sau un reprezentant al fabricilor de zahăr sau al Oficiului de vânzarea zahărului, se va vinde zahărul tos cu 30 lei chilogramul și zahărul cubic cu 32 lei.

La alegerea președintelui Germaniei, care a avut loc Duminică trecută, n-a întrunit nici unul din cei 5 candidați majoritatea absolută a voturilor, astfel că la 10 Aprilie va avea loc o nouă alegere. Cele mai multe voturi le-a întrunit mareșalul Hindenburg și anume 18.601.736 voturi, iar candidatul național socialist Hitler 11.328.571 voturi.

† **Preotul Ilie Popoviciu** din *Petroșnița*, protopresbiteratul Caransebeșului, după un serviciu de patru decenii la altarul Domnului, a trecut din viață, pe neașteptate. Dumnezeu să-l așeze între aleșii Săi.

† **Filip Palescu**, student teolog la Academia noastră teologică, după lungi și grele suferințe, s'a stins în primăvara vieții. Regretat de toți cari l-au cunoscut, căci promitea mult, prin aceste puține cuvinte ne asociem la doliul nemângâiaților săi părinți. Dumnezeu să-l învrednicească de fericirea cea corească.

† **Aurica Sârbu-Udrea** înv., fiica Dlui Aurel Udrea, conducătorul fabricii de lumini, după îndelungate și grele suferințe trușesti, în etate numai de 24 ani, a adormit în Domnul, Duminică 13 l. c. Dumnezeu să-i facă parte de fericirea vecinică.

CONCURS.

Pe baza dispozițiilor cuprinse în § 63 combinat cu § 23 punct 5 din Statutul organic și a §-ului 7 din „Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter”, Consiliul eparhial publică concurs pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul Mehadiiei cu sediul în Orșova.

Recurenții la acest post de protopresbiter au să dovediască, că au calificarea prescrisă în concluzul Nr. protoc. 111 al Congresului național bisericesc din anul 1888.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Dotațiunea dela parohia protopresbiterală din Orșova; care dotațiune constă din:

a) Sesiunea parohială constatătoare din 19 jug. pământ arător;

b) Interesele capitalului de Lei 27.000 plasat în acții de ale băncii „Allgemeiner Hermanstadter Sparkassa” din Sibiu;

c) Cvarțir liber în casa parohială;

d) Taxele ștolare uzitate.

2. Birul protopresbiteral dela preoți conform punctului 32 din Rescriptul declarator iliric.

3. Paușalul pentru spesele cancelăriei protopresbiterale în mărimea votată anual de adunarea protopresbiterală și aprobată de Consiliul eparhial, care de prezent face Lei 6471.

Din considerare la probabilitatea unei eventuale noi arondări a protopresbiteratelor, protopresbiterul ales va trebui să consimtă la noua arondare a protopresbiteratului fără a formula vre-o pretenziune materială.

Reflecții la acest post își vor înainta petițiunile lor provăzute cu documente autentice despre calificarea și ocupațiunea lor de până acum, Consiliului eparhial în termen de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în „Foaia Diecezană”.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 11 Martie 1932.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

1—3

Redactor responsabil: Nicolae Cornean.

Convocare.

În conformitate cu dispozițiile art. 17 din statute adunarea generală ordinară a „Casinei Române”, se convoacă pentru ziua de 27 Martie 1932, (Duminică) la ora 5 p. m. în localul Casinei, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul comitetului în general despre starea societății;
2. Raportul casarului cu arătarea bilanțului și a contului de gestiune;
3. Raportul comisiunii de cenzori;
4. Raportul bibliotecarului;
5. Descărcarea de gestiune a comitetului și a comisiunii de cenzori;
6. Alegerea comitetului și a comisiunii de cenzori;
7. Aprobarea bugetului pe anul în curs;
8. Propuneri și interpelări.

Intrucât nu s'ar întruni numărul de membri, recerut de a aduce hotărâri valide, atunci adunarea generală se amână pe ziua de 3 Aprilie a. c. la acelaș loc și oră și se va ține cu ori care ar fi numărul membrilor prezenți.

Din ședința comitetului Casinei, ținută în ziua de 19 Martie 1932.

Notar public,

N. Tomici m. p.
secr. Casinei.

Gh. Repede m. p.
preș. Casinei.

Convocare.

Cu convocare la art. 11 al statutelor „Casei naționale” din Caransebeș, convocăm adunarea generală în 27 Martie 1932 la ora 4 p. m. în localul „Casinei Române”. Intrucât la aceea dată nu se va întruni majoritatea membrilor, adunarea se va ține Duminică în 3 Aprilie a. c., la acelaș dată și în acelaș local.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Consiliului de administrație pe 1931.
2. Verificarea și aprobarea bilanțului și a contului de gestiune.
3. Descărcarea de gestiune a Consiliului de administrație, a Comitetului de direcție și a casierului.
4. Aprobarea bugetului.
5. Alegerea Consiliului de administrație.
6. Asigurarea capitalului „Casei naționale”.
7. Propuneri.

Din ședința Consiliului de administrație, ținută la 12 Martie 1932.

Pavel Jumanca
secretar.

Iuliu Vuia
președinte.

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la Librăria Diecezană.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș.